

Minden megszentelt személynek

Ferenc pápa apostoli levele a megszentelt élet évének alkalmából

Kedves megszentelt nők és férfiak!

Péter utódként írok nektek, akire rábízta az Úr a feladatot, hogy megerősítse testvéreit a hitben (vö. Lk 22,32), de úgy is írok, mint testvéretek, hiszen magam is Istennek szentelt személy vagyok.

Adjunk hálát együtt az Atyának, aki meghívott minket Jézus követésére, teljesen az ő evangéliumának és az egyház szolgálatának szentelve magunkat, és kiárasztotta szívünkbe a Szentlelket, aki örömmel tölt el és képessé tesz bennünket arra, hogy az egész világ előtt tanúságot tegyünk az ő szeretetéről és irgalmáról.

Sokatok kívánságát megsejtve és a Megszentelt Élet Intézményei és Apostoli Élet Társaságai Kongregációja kérésének eleget téve úgy döntöttem, hogy meghirdetem a megszentelt élet évét az egyházzal szülő *Lumen gentium* dogmatikai konstitúció – mely a hatodik fejezetben tárgyal a szerzetesekről –, valamint a szerzetesélet megújításáról szülő *Perfectae caritatis* határozat ötvenedik évfordulója alkalmából. Ez az év 2014. november 30-án, advent első vasárnapján kezdődik, és Jézus templomban való bemutatásának ünnepén, 2016. február 2-án zárul.

Miután meghallgattam a Megszentelt Élet Intézményei és Apostoli Élet Társaságai Kongregációjának véleményét, ezen év fő céljával ugyanazt tűztem ki, amit Szent II. János Pál pápa fogalmazott meg az egyház számára a harmadik évezred kezdetén, bizonyos értelemben megismételve azt, amit már a *Vita consecrata* kezdetű, szinódus utáni apostoli buzdításában leírt: „Nemcsak dicsőséges történelmek van, amelyet fel kell idéznetek és el kell mesélnetek, hanem hosszú történelem áll előttetek is, amelyet még építenetek kell! Tekintsetek a jövőbe, amely felé a Szentlélek indít benneteket, hogy továbbra is csodálatos dolgokat vigyen végbe általatok!” (110. pont)

I. A megszentelt élet évének célkitűzései

1. Az első célkitűzés: *hálával tekinteni a múltra*. Karizmáját tekintve minden intézményünknek gazdag történelme van. Eredeténél Isten tevékenysége van, aki Lelkében arra hív némelyeket, hogy közelebből kövessék Krisztust, hogy egy különleges életformára lefordítsák az evangéliumot, hogy a hit szemével nézzék és értelmezzék az idők jeleit, és hogy az egyház szükségleteire teremtő képzelőerővel válaszoljanak. Ezután a kezdetek tapasztalata növekedett és fejlődött, eltérő földrajzi és kulturális környezetben élő új tagok csatlakoztak hozzá, s ezáltal a karizma megélésének új módjai jöttek létre, új kezdeményezések indultak, és az apostoli szeretet új kifejeződési formái jelentek meg. Olyan ez, ahogyan az elültetett mag felnövekszik, ágakat növeszt és fává terebélyesedik.

Ez az év jó alkalmat nyújt arra, hogy minden karizmatikus család megemlékezzen kezdetéről, történelmi fejlődéséről, és köszöntet mondjon Istennek, aki az egyháznak oly sok ajándékot adott, amelyek széppé és mindenféle jó tette felkészültté teszik (vö. *Lumen gentium*, 12).

Történelmünk elmesélése elengedhetetlenül fontos annak érdekében, hogy önazonosságunk élő maradjon és a család egységét, illetve a tagok közösséghez való tartozásának érzését megerősítsük. Nem öncélú régészeti feltárásról van szó, de nem is hasztalan nosztalgiázásról, hanem inkább a letűnt nemzedékek útjának nyomon követéséről: felfedezzük benne az ihlető szikrát, az alapítóktól és az első közösségektől kezdve az elődeinket mozgató eszményeket, terveket, értékeket. Annak tudatosítására is jó ez, hogy miként éltük meg a karizmát a történelem folyamán, mekkora kreativitást szabadított az fel, milyen nehézségekbe ütközött, s ezeket a nehézségeket miként oldottuk meg. Felfedezhetjük azt is, amikor emberi gyengeségből inkoherensek voltunk, mi több, talán még a karizma valamely lényegi szempontjáról is elfeledkeztünk. Mindenből tanulhatunk! Engedjük, hogy a múlt kérdéseket intézzon hozzánk, hiszen ez a megtérésünket szolgálja! Elbeszélni saját történelmünket nem más, mint dicséretet és köszönetet mondani Istennek minden adományáért.

Különösképpen adjunk hálát neki ezért az ötven évért a II. vatikáni zsinat után, amely a Szentlélek „fújását” jelentette az egész egyház számára. Ennek köszönhetően a megszentelt élet a termékeny megújulás útját járta, amely fényes és árnyoldalaival együtt a Szentlélek jelenlétének jegyében megélt kegyelmi időszak volt.

A megszentelt életnek ezt az évét használjuk fel arra is, hogy alázattal, ugyanakkor a Szeretet-Istenre (1Jn 4,8) való nagy ráhagyatkozással megvalljuk és az Úr irgalmas szeretetének megtapasztalásaként éljük meg törekenységünket. Alkalom ez arra, hogy hangunkat kieresztve világnak kiáltsuk azt az életszentséget és örömmel tanúságot tegyünk arról az életerőről, amely jelen van azok nagy részében, akik Krisztusnak a megszentelt életben való követésére kaptak meghívást.

2. Ez az év arra is hív minket, hogy *szenvedéllyel éljük meg a jelent*. A múlt hálás felidézése arra indít minket, hogy figyelmes hallgatva azt, amit a Lélek ma az egyháznak mond, egyre mélyebben megéljük megszentelt életünk lényegi elemeit.

Az első monasztikus közösségektől kezdve egészen a mai, ún. „új közösségekig”, minden megszentelt életforma a Léleknek abból a hívásából született, hogy Krisztust az evangélium tanítása szerint kövessük (vö. *Perfectae caritatis*, 2.). A rendalapítók számára a feltétlen életszabályt az evangélium jelentette, minden más rendi szabályzat csak az evangélium kifejeződési formája és annak teljes megélését szolgáló segédeszköz kívánt lenni. Eszményük Krisztus volt, teljesen hozzá akartak tartozni, hogy elmondhassák Szent Pállal: „Számomra az élet Krisztus” (Fil 1,21). A fogadalmak csak arra szolgáltak, hogy megélhessék ezt a szenvedélyes szeretetüket.

Ebben az évben a kérdés, amelyet fel kell tennünk magunknak: engedjük-e és milyen mértékben, hogy az evangélium megszólítson minket? Vajon az evangélium valóban „vadamecum”-ként szolgál mindennapi életünkhöz és döntéseinkhez? Az evangélium követelményekkel áll elénk, és azt akarja, hogy radikálisan és őszintén éljük meg. Nem elég olvasgatni (bár olvasása és tanulmányozása rendkívül fontos), nem elég elmélkedni róla (amit nap mint nap örömmel teszünk). Jézus azt kéri, hogy éljük, valósítsuk meg az ő szavait.

Azt is meg kell kérdeznünk magunktól: vajon szeretetünk elsődlegesen és kizárólag valóban Jézusra irányul, ahogyan fogadalomtételünk napján elhatároztuk? Csak ha így van, akkor tudunk szeretni igazságban és irgalommal minden embert, akivel utunkon találkozunk, mert megtanultuk Jézustól, hogy mit jelent és hogyan kell szeretni: azért tudunk szeretni, mert az ő szíve dobog majd bennünk!

Alapítóink azt a szenvedélyes szeretetet érezték magukban, amely Jézust eltöltötte, amikor olyannak látta az embereket, mint pásztor nélküli juhokat. Miként ettől a szenvedélytől indítatva Jézus beszélt hozzájuk, meggyógyította a betegeket, kenyeret adott az éhezőknek, sőt saját életét is felajánlotta, úgy az alapítók is a legkülönfélébb módokon szolgálni kezdték az embereket, azokat, akiket a Lélek újukra vezérelt: közbenjáró imával, az evangélium hirdetésével, hitoktatással, tanítással, a szegények felkarolásával, a betegek ápolásával... A tevékeny szeretet képzelőereje nem ismert határokat, és számtalan utat nyitott, hogy az evangélium fuvallata átjárja a kultúrákat és a legkülönfélébb társadalmi közegeket.

A megszentelt élet évében rá kell kérdeznünk a ránk bízott küldetéshez való hűségünkre. Az általunk nyújtott szolgálatok, az intézményeink, a jelenléteink vajon megfelelnek annak, amit a Lélek kért alapítóinktól, alkalmasak-e arra, hogy elérjük céljainkat a mai társadalomban és egyházban? Van-e valami, amin változtatnunk kell? Vajon ugyanazzal a szenvedéllyel szeretjük-e az embereket? Közel élünk-e hozzájuk annyira, hogy megosszuk örömeiket és fájdalmaikat, és így valóban meg tudjuk érteni, mire van szükségük, és felajánlhatjuk segítségünket? „Ugyanannak a nagylelkűségnek és önmegtagadásnak kell benneteket is mozgatnia, amely alapítóitokat mozgatta, hiszen lelki gyermekeik vagytok – kérte már Szent II. János Pál –, csak így maradnak élők karizmáitok, amelyek ugyanazon erővel, amellyel a Lélek életre keltette, folyamatosan gazdagodnak és alkalmazkodnak [a korhoz és a körülményekhez] anélkül, hogy eredeti jellegükből veszítenének, hogy az egyházat szolgálják és teljességre segítsék Isten országának megalapítását.”¹

A kezdetekre való emlékezéssel a megszentelt élet projektjének egyik újabb eleme kerül elő. Az alapítókat lenyűgözte a Jézus köré gyűlt tizenkét tanítvány egysége, és az a kommunió, amely az első jeruzsálemi közösséget jellemezte. Amikor saját közösségüket megalapították, mindegyikük ezeket az evangéliumi életmodelleket akarta újra megvalósítani: egy szívnek, egy léleknek lenni, örvendezni az Úr jelenlétének (vö. *Perfectae caritatis*, 15.).

Szenvedéllyel élni meg a jelent azt jelenti, hogy a „kommunio szakértőivé” válunk, „tanúi és építőmesterei annak a »kommunio-tervnek«, amely az ember történelmének csúcán van Isten elgondolása szerint”.² Egy olyan társadalomban, amelyben összetűzések vannak, az egymástól eltérő kultúrák nehezen férnek meg egymás mellett, a gyengébbeket elnyomják, igazságtalanság és egyenlőtlenség uralkodik, nekünk egy konkrét közösségmodellt kell felkínálnunk, mégpedig azáltal, hogy elismerjük minden személy méltóságát, osztozunk azokban a javakban, amelyeket ki-ki képvisel, és lehetővé tesszük, hogy testvéri kapcsolatokat ápoljunk egymással.

Legyetek hát a kommunio emberei, bátran legyetek jelen ott, ahol különbözőségek és feszültségek vannak, és legyetek hiteles tanúi a Lélek jelenlétének, aki eltölti szívünket azzal a szenvedéllyel, amely arra irányul, hogy mindnyájan egyek legyenek (vö. Jn 17,21). Éljétek meg a „találkozás misztikáját”: ez „képesség a találkozásra, képesség

¹ II. JÁNOS PÁL *Los caminos del Evangelio* [Az evangélium útjai] kezdetű apostoli levele Latin-Amerika szerzeteseihez és szerzetesnőihez az Újvilág evangelizálásának ötszázadik évfordulója alkalmából (1990. június 29.), in *Enchiridion Vaticanum*, vol. 12, Edizioni Dehoniane, Bologna, 1992, 26. [370.]

² SZERZETESKÉK ÉS VILÁGI INTÉZMÉNYEK KONGREGÁCIÓJA: *Szerzetesek és az emberi haladás* (1980. augusztus 12.), in *Szentszéki dokumentumok a megszentelt életéről 1964–2002*, szerk. Tözsér Endre SP, Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola, Budapest, 2007, 110. oldal, 24. pont.

meghallani, meghallgatni másokat, képesség együtt keresni az utat, a módszert”.³ Engedjétek, hogy az a szeretetkapcsolat világosítson meg benneteket, amely a három isteni személyt összeköti egymással (vö. 1Jn 4,8), hiszen ez minden személyes kapcsolat modellje.

3. Ennek az évnek a harmadik célkitűzése: *átölelni a jövőt reménységgel*. Ismerjük, milyen nehézségekkel kell szembenéznie a megszentelt életnek a maga sokféle formájában: a hivatások számának csökkenése és az elöregedés, főként a nyugati világban, az anyagai nehézségek a súlyos gazdasági világválság következtében, a nemzetköziség és a globalizáció kihívásai, a relativizmus csapdái, a kirekesztés és a társadalmi jelentéktelenné válás... Éppen ezek között a bizonytalanságok között, melyeken osztozunk oly sok kortársunkkal, erőteljesen megjelenik a mi reményünk, a történelem Urába vetett hitünk gyümölcse, ő ugyanis továbbra is arra biztat: „Ne félj, mert veled vagyok!” (Jer 1,8)

A szóban forgó remény alapját nem a számok és nem is intézményeink adják, hanem az, akibe bizalmunkat vetettük (vö. 2Tim 1,12), és akinek „semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37). Ez az a remény, amely nem csal meg, amely lehetővé teszi a megszentelt élet számára, hogy nagy történelmet írjon a jövőben is, amely felé tekintetünket fordítanunk kell, hiszen tudjuk, hogy a Szentlélek az, aki ösztönöz minket előre, mert továbbra is nagy dolgokat akar végbevinni velünk.

Ne engedjétek a számok és a hatékonyság kísértésének, még kevésbé annak, hogy saját erőtökre hagyatkozzatok. Fürkésztétek életetek és a mostani időszak távlatait virrasztó éberséggel. XVI. Benedek pápával ismétlem nektek: „Ne hallgassatok a vészprófétákra, akik a megszentelt élet mai egyházban való végéről vagy értelmetlenségéről szónokolnak. Öltözzetek inkább Jézus Krisztusba, és öltözzetek fel a világosság fegyvereit – miként Szent Pál buzdít (vö. Róm 13,11–14) –, legyetek éberek és virrasztók.”⁴ Folytassuk és mindig az Úrba vetett bizalommal kezdjük újra utunkat!

Főként hozzátok, fiatalokhoz fordulok. Ti vagytok a jelen, hiszen már tevékenyen éltek intézményeitekben, amelyeket elkötelezettségetek frissességével nagylelkűségével határozottan segítetek. Ugyanakkor ti vagytok intézményeitek jövője is, mert hamarosan át kell vennetek a hivatásgondozást, a képzést, a szolgálatot, a küldetést. Ebben az évben különösen is fontos, hogy kezdeményezői legyetek az előttek járó nemzedékkel való párbeszédnek. A testvéri közösséget megélve gazdagodhattuk az előttek járók tapasztalatából és bölcsességéből, ugyanakkor ismét felmutathatók nekik azt az eszményt, amelyet megismertek kezdetben, meg tudjátok ajándékozni őket lelkesedésetek lendületével és frissességével, és így együtt az evangélium megélésének új módjait fedezhetitek fel, a tanúságtétel és az örömhírhirdetés követelményeinek pedig egyre megfelelőbb válaszokat adhattok.

Örülök, hogy lesz olyan alkalom, amikor ti, különböző intézményekhez tartozó fiatalok külön is találkozhattok egymással. Kívánom, hogy a találkozás megszokott módja legyen számotokra a közös úton járásnak, egymás támogatásának, a közösség és az egység megélésének.

³ Beszéd a Rómában tanuló, pápai kollégiumokban és szemináriumokban élő papokhoz és papnövendékekhez (2014. május 12.), in FERENC PÁPA: *Öllek benneteket! Beszédek fiatalokhoz*, szerk. és ford. Tózsér Endre SP, Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya, Budapest, 2014, 176.

⁴ *Homília az Úr bemutatásának ünnepén* (2013. február 2.), <http://www.szerzetes.hu/cikk/papai/2013---megszentelt-élet-xvii-világnapja>

II. A megszentelt élet évéhez fűződő várakozásaink

Mi az, amit különösképpen várok ettől a kegyelmi esztendőből a megszentelt élet számára?

1. Hogy mindig igaz legyen, amit egyszer mondtam: „Ahol szerzetesek vannak, ott öröm van.” Meg kell tapasztalnunk és meg kell mutatnunk, hogy Isten képes betölteni a szívünket, képes boldoggá tenni minket, olyannyira, hogy nem kell máshol keresni boldogságunkat. Meg kell tapasztalnunk és meg kell mutatnunk, hogy a közösségünkben megélt hiteles testvéri szeretet táplálja örömünket, és hogy önátadásunkban az egyház, a családok, a fiatalok, az idősek és a szegények szolgálatára teljesen elérjük önmegvalósításunkat, életünk eléri teljes kibontakozását.

Közöttünk ne legyenek szomorú arcok, örömtelen és elégedetlen emberek, hiszen „a szomorú Krisztus-követés, szomorú egy Krisztus-követés”. Mindenki máshoz hasonlóan nekünk is vannak nehézségeink, ránk tör a lélek sötét éjszakája, csalódás tölt el, betegség dönt ágyba, korunk előrehaladtával erőink is megfogyatkoznak. Éppen ekkor kellene ráatalálnunk a „tökéletes boldogságra”, meg kellene tanulnunk felismerni Krisztus arcát, aki mindenben hasonlónak lett hozzánk, vagyis örülnünk kellene annak, hogy tudjuk, hasonlóak vagyunk hozzá, aki irántunk való szeretetből nem utasította el a kereszt szenvedését.

Egy olyan társadalomban, amely hivalkodóan az eredményesség kultuszát ápolja, egészségmániás és a siker a mindene, emellett pedig elnyomja a szegényeket és kirekeszti a „lúzereket”, életünk által mi tanúságot tudunk tenni a Szentírás szavainak igazságáról: „Amikor gyengének bizonyulok, akkor vagyok erős” (2Kor 12,10).

Jól alkalmazhatjuk a megszentelt életre, amit az *Evangelii gaudium* kezdetű apostoli buzdításban írtam idézve XVI. Benedek egyik szentbeszédét: „Az egyház nem prozelitizmussal [térítéssel], hanem »vonzással« növekszik” (14. pont). Igen, a megszentelt élet nem azáltal növekszik, ha szép hivatástoborzó programokat szervezünk, hanem ha azok a fiúk és lányok, akik találkoznak velünk, vonzódnak hozzánk, ha boldog férfiakat és nőket látnak bennünk. Ugyanez érvényes a megszentelt élet apostoli hatékonyságára is: az nem az alkalmazott eszközök kiválóságán vagy erején múlik. Életeteknek kell beszélnie, olyan életet kell élnetek, amelyen átsugárzik az evangélium megélésének öröme és Krisztus követésének szépsége!

Nektek is megismétlem, amit pünkösdi előestéjén az egyházi mozgalmaknak mondtam: „Az egyház értékét alapvetően az evangélium megélése és hitünk tanúságtétele adja. Az egyház a föld sója, a világ világossága, az a feladata, hogy jelenvalóvá tegye a társadalomban Isten országának kovászát, ezt pedig mindenekelőtt tanúságtételével, a testvéri szeretetről, a szolidaritásról, az osztozásról szóló tanúságtételével teszi” (2013. május 18.).

2. Azt várom továbbá ettől az évtől, hogy „felébresszék a világot”, hiszen a megszentelt élet megkülönböztető jegye a prófécia. Amint a legfőbb szerzetes elöljáróknak mondtam: „Az evangéliumi radikalitás mindenkinek feladata, nemcsak a szerzeteseknek. Ám a szerzetesek különlegesen, prófétai módon követik az Urat.” Ezt kell tehát ma első helyre tennetek: „prófétáknak lenni, akik arról tanúskodnak, miként élt Jézus ezen a földön... Egy szerzetes sosem mondhat le a prófeciáról!” (2013. november 29.).

A próféta megkapja Istentől azt a képességet, hogy fürkésze a történelmet, amelyben él, és értelmezze annak eseményeit: őrszemként őrködik az éjszakában, és tudja, mikor érkezik a hajnal (vö. Iz 21,11–12). Ismeri Istent, ismeri a férfiakat és nőket, akik az ő testvérei és nővérei. Képes a megkülönböztetésre, és arra is, hogy szóvá tegye a bűn és

az igazságtalanság gonoszságát, mert szabad, nincs más gazdája Istenen kívül, nincsenek más érdekei Istenén kívül. A próféta rendszerint a szegények és a védtelenek oldalán áll, mert tudja, hogy maga Isten is az ő pártjukat fogja.

Azt várom tehát, hogy tartsátok elevenen az „utópiákat” [az elérhetetlen „helyek” utáni vágyakozást], ugyanakkor legyetek képesek „más helyeket” kialakítani, ahol az emberek az ajándékozásnak, a testvériségnek, a különbözőség elfogadásának és a kölcsönös szeretetnek az evangéliumi logikája szerint élnek. A monostoroknak, közösségeknek, lelkeségi központoknak, „kisvárosoknak”, iskoláknak, kórházaknak, családbefogadó házaknak és mindazoknak a helyeknek, amelyeket a karizmatikus szeretet és képzelőerő hívott életre – és még fog is életre hívni –, egyre jobban egy olyan társadalom kovászává kell lenniük, amely az evangéliumon tájékozódik, „hegyre épült várossá” kell lenniük, amely igazsággal és erővel hirdeti Jézus szavait.

Időnként – miként Illéssel és Jónással megesett – elfoghat minket a kísértés, hogy elmeneküljünk, felhagyjunk a próféta megbízatással, mert túlságosan is megerőltető, mert belefáradtunk és csalódottak vagyunk az eredmények láttán. A próféta azonban tudja, hogy sosincs egyedül! Jeremiáshoz hasonlóan az Úr minket is biztosít: „Ne félj, mert veled vagyok, és megoltalmazlak!” (Jer 1,8).

3. A szerzeteseknek és szerzetesnőknek – az összes többi megszentelt személyeknek nemkülönben – az a feladata, hogy a „kommunió szakértői” legyenek. Azt várom ezért, hogy a II. János Pál pápa által megfogalmazott „közösségi lelkeség” megvalósuljon, és ti elsők legyetek azok között, akik felismerik „az előttünk álló nagy kihívást” ebben az új évezredben: „a közösség otthonává és iskolájává tenni az egyházat.”⁵ Biztos vagyok abban, hogy ezen év folyamán buzgón dolgoztok majd azon, hogy a testvériségnek alapítók által követett eszménye több szinten is, koncentrikus körökben növekedjen.

A kommuniót mindenekelőtt az intézményhez tartozó közösségeken belül kell megélni. Ezzel kapcsolatban kérek benneteket, olvassátok el újra azokat a beszédeimet, amelyekben nem is egyszer lelketekre kötöttem, hogy egymás megszólása, a pletyka, az irigység, a féltékenység, a veszekedés mind olyan magatartásforma, amely nem kaphat helyt házainkban. Ezen előfeltétellel a szeretet előttünk megnyíló útja valósággal végtelen, mert arról van szó, hogy elfogadjuk és befogadjuk egymást, figyeljünk egymásra, osszuk meg anyagi és lelki javainkat, gyakoroljuk a testvéri figyelmeztetést, különleges tisztelettel bánjunk a leggyengébbekkel... Ez az „együttélés misztikája”, amely „szent zarándoklattá” teszi életünket.⁶ Rá kell kérdeznünk arra is, hogy milyen a kapcsolatunk eltérő kulturális közegből érkezett személyekkel, közösségeink ugyanis egyre inkább nemzetközivé válnak. Hogyan kell elérnünk, hogy mindenki kifejezhesse magát, mindenkit elfogadjunk a maga ajándékaival együtt, mindnyájan egészen felelősséget vállaljunk közösségünk életéért.

Azt is szeretném, hogy növekedjen a különböző intézmények tagjai közötti kommunió. Vajon nem szolgálhatna alkalmul ez az év arra, hogy nagyobb bátorsággal kilépjünk intézményünk falai közül, hogy helyi és világszinten egyaránt közös projektekbe fogjunk a képzés, az evangelizálás és a szociális segítségnyújtás terén? Ily módon hatékonyabbá válhatna valós próféta tanúságtételünk. A különböző karizmák és hivatások közötti kommunió és találkozás a remény útja. Senki sem tudja a jövőt úgy építeni,

⁵ II. JÁNOS PÁL *Novo millennio ineunte* kezdetű apostoli levele (2001. január 6.), in *II. János Pál megnyilatkozásai. Pápai dokumentumok 1978–2005*, II. kötet, szerk. Diós István, Szent István Társulat, Budapest, 2005, 589. oldal, 43. pont.

⁶ FERENC PÁPA *Evangelii gaudium [Az evangélium öröme]* kezdetű apostoli buzdítása (2013. november 24.), Szent István Társulat, Budapest, 2014, 55. oldal, 87. pont.

hogy magába zárkózik, vagy csak saját erejére támaszkodik, hanem egy olyan közösségben kell önmagára ismernie, amely mindig nyitott a találkozásra, a párbeszédre, a másik meghallgatására, egymás segítésére és megvéd minket az önmagunk körül forgás betegségétől.

A megszentelt életnek ugyanakkor az is feladata, hogy őszinte összhangot és együttműködést érjen el az egyházban meglévő összes hivatásforma között, kezdve a papokon és a világi hívőkön, azáltal, „hogyan erősítik a közösségi lelkiséget elsősorban saját közösségükben, majd az egyházi közösségben, s ennek határain túl is”.⁷

4. Még azt is várom tőletek, amit az egyház minden tagjától, hogy tudniillik lépjétek ki házatok küszöbén és induljatok el az egzisztenciális peremterületek felé. „Menjétek el az egész világra” – ez volt Jézus utolsó mondata, amelyet övéihez intézett, és amelyet ma is mindnyájunknak megismétel (vö. Mk 16,15). Az egész emberiség vár ránk: olyan emberek, akik elveszítették minden reményüket, nehézségek közt élő családok, elhagyott gyerekek, kilátástalan jövővel élő fiatalok, betegek és magukra maradt öregek, teli zsebekkel, ám üres szívvel élő gazdagok, az élet értelmét kereső, az istenire szomjazó férfiak és nők...

Ne zárkózzatok magatokba, ne engedjétek, hogy otthonotok apró-cseprő teendői teljesen lekösse figyelmeteket, ne maradjatok problémáitok rabjai. Ezek majd megoldódnak, ha kimentek, és segítetek másokat megoldani problémáikat és hirdetitek az örömhírt. Akkor találtok életet, ha adjátok az életet, akkor találtok reményt, ha adjátok a reményt, akkor találtok szeretetet, ha adjátok a szeretetet.

Konkrét tetteket várok tőletek: fogadjátok be a menekülteket, segítsétek a szegényeket, a katekézisben, az evangélium hirdetésében és az imádságra tanításban legyetek leleményesek! Következésképpen szeretném, ha csökkentenétek a struktúrákat, ha a nagy házakban inkább olyan intézmények kapnának helyet, amelyek jobban megfelelnek az evangelizálás és a szeretetszolgálat mai követelményeinek, ha intézményeiteket átalakítanátok a mai igényeknek megfelelően.

5. Arra számítok, hogy a megszentelt élet minden formája felteszi magának a kérdést: mi az, amit Isten és az emberiség ma kér?

A monostorok és a szemlélődő jellegű közösségek találkozhatnak egymással, vagy felvehetnék a kapcsolatot egymással a legkülönbözőbb módokon, hogy kicseréljék tapasztalataikat az imádságról, a növekedésről az egész egyházzal való közösségben, az üldözött keresztények megsegítéséről, azok befogadásáról és kíséréséről, akik mélyebb lelki életre vágnak, erkölcsi vagy anyagi támogatásra szorulnak.

Ugyanezt tehetnék a karitatív intézmények, vagy azok, akik az oktatás vagy a kultúra területén tevékenykednek, azok, akik főleg az evangélium hirdetésével foglalkoznak vagy különleges lelkipásztori feladatokat látnak el, vagy a világi intézmények, a maguk kapilláris jelenlétükkel a társadalom szövetében. A Lélek képzelőereje oly sokféle életformát és intézményt hívott életre, hogy nem tudjuk egykönnyen kategóriákba, előre gyártott sémákba sorolni őket. Nem tudok tehát külön szólni minden egyes karizmatikus életformához. Ugyanakkor ebben az évben senki sem bújhatna ki azon kötelessége alól, hogy alaposan átgondolja jelenlétét az egyház életében, valamint azt a módot, ahogyan válaszol a környezetünkben folyamatosan érkező új igényekre, a szegények kiáltására.

⁷ II. JÁNOS PÁL *Vita consecrata* kezdetű, szinódus utáni apostoli buzdítása (1996. március 25.), in: *II. János Pál megnyilatkozásai. Pápai dokumentumok 1978–2005*, II. kötet, szerk. Diós István, Szent István Társulat, Budapest, 2005, 366. oldal, 51. pont.

A megszentelt élet éve csak akkor válik igazi kairosszá, isteni, kegyelemben és átalakulásban gazdag idővé, ha odafigyelünk a világ szükségleteire és tanulékonyan követjük a Lélek indításait.

III. A megszentelt élet évének távlatai

1. Jelen levelemmel azonban nemcsak a megszentelt személyekhez fordulok, hanem azokhoz a *világi hívőkhöz is, akik osztoznak az ő eszményeikben, lelkeségükben, küldetésükben*. Vannak szerzetes intézmények, amelyeknek hosszú hagyományuk van e tekintetben, másoknál ez még elég új tapasztalat. Valójában minden szerzetes család, de az apostoli élet minden társasága és a világi intézmények körül is létezik egy nagyobb család, a „karizmatikus család”, amely több intézményt is magában foglal, olyanokat, amelyek egyazon karizmán osztoznak, de főként világi hívőket, akik arra érznek elhivatottságot, hogy éppen világi állapotukban ugyanazon karizmatikus valóságban részesedjenek.

Bátorítalak tehát benneteket is, világiak, hogy olyan kegyelemként éljétek meg a megszentelt életnek ezt az évét, amely tudatosabbá teheti benneteket a kapott ajándékot. Ünnepeljétek ezt az évet együtt az egész „családdal”, hogy együtt növekedjétek és együtt válaszoljatok a Lélek hívásaira a mai társadalomban. Bizonyos alkalmakkor, amikor különféle intézmények megszentelt tagjai találkoznak egymással, ejtsétek módját, hogy ti is jelen legyetek, mint Isten egyetlen ajándékának kifejeződése, hogy megismerhessétek más karizmatikus családok, világi csoportok tapasztalatait, és gazdagíthassátok, támogathassátok egymást.

2. A megszentelt élet éve azonban nemcsak a megszentelt személyeket érinti, hanem az egész egyházat. Ezért az *egész keresztény néphez* fordulok, hogy egyre jobban tudatosítsa azt az ajándékot, amelyet oly sok megszentelt nő és férfi jelenléte jelent, akik a kereszténység történelmet formáló nagy szentjeinek örökösei. Mi lenne az egyház Szent Benedek és Szent Vazul nélkül, Szent Ágoston és Szent Bernát nélkül, Szent Ferenc és Szent Domonkos nélkül, Loyolai Szent Ignác és Avilai Szent Teréz nélkül, Merici Szent Angéla és Páli Szent Vince nélkül? Szinte a végtelenségig lehetne folytatni a sort, egészen Bosco Szent Jánosig vagy Boldog Kalkuttai Teréz anyáig. Boldog VI. Pál kijelentette: „Ha erről a nyilvánvalóan látható jelről lemondunk, fennáll a veszély, hogy kihűl az a szeretet, amely az egész egyházat éltet, elerőtlenedik az evangélium csodálatos, paradox üdvözítő híre, és elpárolog a hit sója ebből az egyre jobban szekularizálódó világból” (*Evangelica testificatio*, 3.).

Arra hívom tehát az összes keresztény közösségeket, hogy ebben az évben különösképpen is köszönjék meg az Úrnak és idézzék hálásan emlékezetükbe azokat az ajándékokat, amelyeket kaptunk és még ma is kapunk az alapítók életszentségén, valamint sok megszentelt személy karizmájához való hűségén keresztül. Biztatlak benneteket, hogy fogjátok körbe a megszentelt személyeket, és örüljétek együtt velük, osztozzatok nehézségeikben, lehetőségeitekhez mértén működjétek együtt velük szolgálatuk végzésében és intézményeik működtetésében, amelyek voltaképpen az egész egyházéi. Éreztessétek meg velük az egész keresztény nép meleg szeretetét!

Áldom az Urat, amiért a megszentelt élet éve éppen egybeesik a családról szó szinódussal. A család és a megszentelt élet mindenkit gazdagító és mindenkinek kegyelmet közvetítő hivatások, az emberi kapcsolatok építésének humanizáló terei, az evangelizálás helyei, ahol igazán segíthetjük egymást.

3. Jelen levelemmel bátorodom azokhoz a *megszentelt személyekhez, valamint olyan testvériségek és közösségek tagjaihoz* is fordulni, akik a katolikustól eltérő hagyományt követő egyházakhoz tartoznak. A monasztikus szerzetesség a még szét nem szakadt egyház öröksége, ma is életerős mind az ortodox egyházakban, mind a katolikus egyházban. Ebből, illetve a még egységes nyugati egyházban születő későbbi tapasztalatokból ihletet merítve jöttek létre hasonló kezdeményezések a reformáció egyházi közösségeiben, amelyek azután további testvéri és szolgáló közösségek kiindulópontjai lettek.

A Megszentelt Élet Intézményeinek és Apostoli Élet Társaságainak Kongregációja olyan programokat is tervezett, amelyek keretében különböző egyházakhoz tartozó, megszentelt életformában és testvéri közösségekben élők találkozhatnak egymással. Jó szívvel bátorítom ezeket a találkozókat, hogy növekedjen egymás megismerése, megbecsülése, az együttműködés, hogy a megszentelt élet ökumenizmusa [egységstörékvése] segítse azt a szélesebb utat is, amelyen az összes egyházak közötti egység felé haladunk.

4. Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a monasztikus szerzetesélet és szerzetesi jellegű egyéb testvéri együttélési formák minden nagy vallásban megtalálhatók. Nem hiányoznak a – sokszor hosszú hagyományra visszatekintő – tapasztalatok a katolikus egyház és némely nagy vallási hagyomány közti párbeszédre a monasztikus szerzetesség körében. Kívánom, hogy a megszentelt élet éve jó alkalom legyen a megtett út kiértékelésére, a megszentelt személyek fogékonyra tételére ezen a téren, annak megvizsgálására, milyen további lépéseket kell megtenni egymás mélyebb megismerésére és az együttműködésben az emberi élet szolgálatának közös területein.

Ha együtt haladunk előre, az mindig gazdagít minket, és új utakat nyithat meg a népek és kultúrák közötti kapcsolatokban, amelyek manapság sok nehézséggel terhesek.

5. Végezetül püspöktestvéreimhez fordulok. A megszentelt életnek ez az éve legyen jó alkalom arra, hogy szívből és örömmel fogadjuk a megszentelt életet, egyfajta spirituális tökeként, amely Krisztus egész testének (vö. *Lumen gentium*, 43.) és nemcsak a szerzetes családok javát szolgálja. „A megszentelt élet az egyháznak adott ajándék, az egyházban születik és növekszik, teljes egészében az egyházra irányul.”⁸ Következésképpen, mivel az egész egyháznak adott ajándék, nem egy elszigetelt vagy mellékes valóság, hanem szorosan hozzátartozik, az egyház szívében van a helye, meghatározó tényező az egyház küldetése szempontjából, mivel kifejezi a keresztény hivatás belső lényegét és az egész jegyes-egyház irányulását az egyetlen Jegyessel való egyesülésre; tehát „elvitathatatlanul hozzátartozik életéhez és életszentségéhez” (uo. 44).

Ebben az összefüggésben hívlak benneteket, a részegyházak püspökei, hogy különös buzgósággal mozdítsátok elő közösségeitekben a különböző karizmákat, mind a történelemben már meglévő, mind az új karizmákat. Támogassátok és bátorítsátok őket, segítsetek őket döntéseik meghozatalában, gyengéd szeretettel vegyétek körül azokat a megszentelt személyeket, akik szenvedéssel vagy valamilyen emberi gyengeséggel küzdenek. Tanításotokkal pedig világosan hívjátok fel Isten népének figyelmét a megszentelt élet értékére, hogy szépsége és szentsége ragyogjon az egyházban.

Szűz Máriára, a hallgatás és a szemlélődés asszonyára, szeretett fiának első női tanítványára bízom a megszentelt életnek ezt az évét. Úgy tekintünk rá, az Atya különösen is szeretett leányára, akit a kegyelem minden ajándékával elhalmozott, mint a Krisztus-

⁸ JORGE MARIO BERGOGLIO: *A megszentelt élet és annak küldetése az egyházban és a világban. Beszéd a püspöki szinódus 16. általános összejövetelén* (1994. október 13.). (Spanyolul: *La vida consagrada y su misión en la Iglesia y en el mundo, Vida Religiosa* 115 [2013/7] 12–19.; olaszul: *La vita consacrata e la sua missione nella Chiesa, Vita consacrata* 50 [2014/1] 7–15.)

követés felülmúlhatatlan példaképe az Isten iránti szeretetben és a felebarát szolgálatában.

Már most veletek együtt hálásan a kegyelemnek és a megvilágosodásnak mindazon ajándékáért, amellyel az Úr gazdagítani akar minket, szívből adom mindnyájatokra apostoli áldásomat.

Kelt Vatikánvárosban, 2014. november 21-én, Szűz Mária templomban való bemutatásának ünnepén.

Ferenc pápa

(Ford. Tózsér Endre SP)